

var01 SCHAARSTE en WELVAART

Mensen hebben onbegrensde behoeften en beperkte middelen om deze behoeften te bevredigen. Er zijn nooit voldoende middelen om in alle behoeften te voorzien, we moeten voortdurend keuzes maken. We moeten kiezen welke goederen we zullen aanschaffen met het beschikbare **budget**.

In economische zin is er dus sprake van **schaarste**. Middelen die je aanwendt om een bepaalde behoefte te bevredigen, kan je niet meer gebruiken om in andere behoeften te voorzien. Elke keuze die je maakt, gaat gepaard met opofferingskosten. Als je kiest voor iets, offer je iets anders op. De **opofferingskosten** zijn gelijk aan de opbrengst van het alternatief waar je niet voor kiest.

- Als je kiest voor meer A, heb je minder over voor B en offer je de waarde die je hecht aan B op.
- Als je kiest voor meer B, heb je minder over voor A en offer je de waarde die je hecht aan A op.

Bij een goede keuze is de opbrengst van het alternatief waar je niet voor kiest altijd lager dan de opbrengst van het alternatief waar je wel voor kiest. Hoe de keuze tussen A en B uiteindelijk uitvalt, heeft vooral te maken met persoonlijke voorkeuren.

Welvaart is de mate van behoeftebevrediging voor zover deze afhankelijk is van het omgaan met schaarse middelen. Er is welvaart **in enge zin** (materieel) en welvaart **in brede zin** (materieel en niet-materieel).

Brede welvaart is de welvaart die een individueel huishouden ontleent aan de behoeftebevrediging van schaarse goederen, zoals consumptie van goederen en diensten, collectieve goederen, onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid, vrije tijd, milieu en leefomgeving, infrastructuur, gelijkheid en vrijheid.

Daarbij gaat het niet alleen om de effecten van het menselijk handelen in het 'hier en nu' maar ook om de effecten 'elders' (buitenland) en 'later' (toekomstige generaties). Essentieel is dat keuzes gemaakt moeten worden over de inzet van schaarse middelen: een keuze voor het één gaat ten koste van iets anders.

Brede maatschappelijke welvaart is de welvaart die alle huishoudens samen ontleenen aan de behoeftebevrediging van schaarse goederen. Brede maatschappelijke welvaart objectief meten is niet mogelijk omdat de selectie, weging en meting van de factoren die bepalend zijn voor deze vorm van welvaart subjectief zijn.

Welzijn is de mate van (totale) behoeftebevrediging, waarbij het gaat om de inzet van schaarse en niet-schaarse middelen, Voorbeelden van welzijn kunnen liefde en aspecten van gezondheid ('sterk gestel') zijn.